

Женева, 30 октомври 2018

СООПШТЕНИЕ ЗА МЕДИУМИ

Жените, сексуалните и родовите малцинства во Македонија се дискриминирани во сите сфери на живеење и нивните права не се почитуваат

Жените, сексуалните и родовите малцинства во Македонија се дискриминирани во сите сфери на живеење и нивните права не се почитуваат. Ова е главната порака која македонските невладини организации ја изјавија во Женева пред Комитетот на Обединети нации задолжен за следење на имплементацијата на Конвенцијата на Елиминација за сите форми на дискриминација кон жените од страна на Република Македонија.

Претставничките од невладините организации во Македонија, изјавија пред Комитетот, дека во периодот од 2008 до 2016 година, 70 жени се убиени во земјава, од кои што 51 е жртва на фемцид односно е убиена само затоа што е жена. А, 80% од нив, се убиени од интимен партнер. Тие потенцираа дека државата потфрли да обезбеди заштита на жртвите на родово базирано насилство.

Загрижува високата застапеност на семејното насилство во државата и отсуството на соодветна реакција од страна на надлежните институции. Државата не алоцира доволно финансиски средства за превенирање на насилството и не обезбедува ефективна правна заштита за жените кои претрпеле семејно насилство. Постои недостаток на размена на информации и несоодветна координација помеѓу релевантните институции во случаите на семејно насилство, особено во итни случаи, кога станува збор за изрекување, следење и спроведување на привремените мерки на заштита. За кривичните дела кои се сторени како резултат на семејно насилство најчесто се изрекуваат условни осуди кои не соодветствуваат со тежината на делото и отежнителните околности во кои се случило насилството.

Пристапот до здравствена заштита и услуги за жените останува ограничен, особено пристапот до безбеден и законски абортус и контрацепција. Позицијата на жените на пазарот на трудот е повеќе од алармантна. *„Во Македонија 65% од неактивната популација на пазарот на труд се жени што во најголема мера се должи на неплатената домашна работа на жените. Особено загрижувачка е состојбата со текстилните работнички кои се соочуваат со континуирано прекршување на*

нивните работнички права и погазување на достоинството“ - истакнаа невладините организации.

Пред Комитетот исто така имаше претставничка од организацијата на сексуални работнички која истакна дека 68% од нив преживуваат насилство заради нивната работа и се соочуваат со ограничен пристап до здравство, социјални услуги и правна заштита. По заминувањето на Глобалниот Фонд од Македонија и преземањето на финансирањето на програмите за превенција од ХИВ помеѓу сексуалните работници, државата нè обезбедува средства за правна помош на сексуалните работници и бесплатни гинеколошки услуги, што влијае врз нивното сексуално и репродуктивно здравје и права.

Лезбејките, бисексуалките и трансродовите (ЛБТ) луѓе сè уште се на маргините во нашето општество. Претставниците изјавија: *„Државата потфрли во истрагата на кривичните дела од омраза и говорот на омраза насочени кон ЛБТ луѓето и тоа придонесе за зголемување на насилството. ЛБТ луѓето во Македонија немаат доверба во институциите и многу ретко го пријавуваат насилство или дискриминација, а тие кои пријавиле биле дополнително дискриминирани од страна на службениците.“* Исто така беше потенцирано дека младите ЛБТ луѓе секојдневно преживуваат врничко насилство заради нивната сексуална ориентација или родов идентитет.

Ромките се соочени со повеќекратна дискриминација, и како жени и како Ромки, со ограничен пристап до правата загарантирани со Конвенцијата. Загрижува фактот дека сè уште има Ромки незапишани во матична книга на родени, без регулиран граѓански статус и престој, кои не поседуваат важечка лична документација. *„Особено сме засегнати од ограничениот пристап до образование, вработување и самовработување, адекватно домување и квалитетна здравствена заштита, посебно во делот на репродуктивно здравје.“* - изјавија претставничките присутни на сесијата на Комитетот.

Жените од руралните средини се невидливи и заборавени од страна на државата. Социјалната исклученост, невработеноста, родовата дискриминација, нееднаквата распределба на ресурси, доминација на традиционалните норми, неостварување на правото за сопственост на земјоделски имот и породилно отсуство, ограничен пристап до едукација, информација, здравствени и социјални услуги, беше истакнато пред Комитетот.

~~~

Комитетот за елиминација на дискриминацијата врз жените на Обединетите нации се состанува на секои 4 години каде што се разгледува имплементација на Конвенцијата за елиминација на сите форми на дискриминација кон жените. Конвенцијата е ратификувана од Република Македонија во 1994 година. Конвенцијата за елиминација на сите форми на дискриминација врз жените е усвоена од Генералното собрание на Обединетите нации во 1979 година. Често опишувана како меѓународен закон за правата на жените, оваа Конвенција го дефинира значењето на дискриминацијата врз жените и утврдува правни обврски за земјите членки да стават крај на таа дискриминација.

Невладините организации се обратија со изјави пред Комитетот во понеделникот, 29 октомври, а претставниците од Владата на Република Македонија ќе се обратат во четврток, 1 ноември, на сесијата за преглед на спроведувањето на Конвенцијата од страна на Република Македонија со почеток од 10 часот. **Целата Сесија може да се следи во живо на webtv.un.org**

~~~

Невладини организации: Коалиција Маргини, ХОПС, СТАР-СТАР, Здружение ЕСЕ, Акција Здруженска, Отворена порта Македонија, Европски центар за права на Ромите, Хелсиншки комитет за човекови права во Република Македонија - ЛГБТИ Центар за поддршка, Здружение ХЕРА, Здружение Реактор - Истражување во акција, Иницијатива на Ромки од Шуто Оризари, Центар за интеграција - Амбрела, Центар за развој на демократија и иницијативи - ЦДРИМ, Центар за социјални иницијативи Надеж, Здружение Сумнал, Национална федерација на фармери, Национален ромски центар, Мрежа за застапување на Роми.